

Curaçao

‘We willen niets liever dan werken’

Venezolaanse vluchtelingen op eiland kunnen geen kant op

Van onze redactie

WILLEMSTAD - Zij is bijna twee jaar geleden vanwege politieke redenen haar thuisland Venezuela ontvlucht. Ze was werkzaam als radio- en televisiejournalist, maar door de huidige politieke situatie is ze haar leven in Venezuela niet meer zeker, waarop ze besloot naar Curaçao te komen.

„Sindsdien leeft ze in constante angst”, bericht *Caribisch Netwerk*. ‘Bel’, zoals ze door verslaggever Kim Hendriksen anoniem wordt genoemd, is bang om opgepakt en uitgezet te worden. Ze leeft in de illegaliteit, achter gesloten deuren en ramen ergens ondergedoken op Curaçao. Werken kan ze niet, want door het gebrek aan wetgeving kunnen gevluchte Venezolanen geen asielaanvragen.

Bel is hier samen met haar man gekomen. Hij heeft drie universitaire studies gedaan, aldus de nieuwswebsite die subsidie krijgt van de Nederlandse regering. Ook hij heeft geen werkvergunning en kan dus niet werken. „Het voelt alsof we in een gevangenis zitten. Ik kom alleen buiten als het echt moet, om kleine boodschappen te halen. Het liefste zou ik weggaan hier, maar doordat we niet kunnen werken, kunnen we ook geen geld verdienen om vliegtickets te kopen.”

Teruggaan naar Venezuela is geen optie. „We hebben een vluchtelingenstatus, volgens de algemene regels van de UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) maar deze wordt niet erkend door de overheid. We zitten gevangen op het eiland.”

Het verhaal van Bel staat niet op zich, vervolgt *Caribisch Netwerk*. Volgens Rivas Carlos, directeur van Venex, een stichting die zich inzet voor Venezolanen die op Curaçao wonen, zijn er tientallen van dit soort gevallen bekend. „Het is een trieste situatie. Ik snap dat ze hier niet kunnen blijven, daar is het eiland te klein voor, maar we kunnen ze ook niet aan hun lot overlaten zolang ze op het eiland verblijven.”

Sinds het vertrek van de UNHCR, die voorheen de asielaanvragen registreerde en behandelde, in juli 2017 uit Curaçao, is het voor ‘ongedocumenteerden’ niet meer mogelijk om asielaan te vragen. „Een onhoudbare en onwenselijke situatie, zowel voor het land als voor de betrokkenen”, zegt Ieteke Witteveen, voorzitter van de nieuwe stichting Human Rights Caribbean Foundation (HRCF).

Deze organisatie zet zich in op het toezien op de tenuitvoerlegging van de universele rech-

ten van de mens, zoals vervat in verschillende verdragen over humane rechten, op de grondgebieden van Curaçao, Aruba en Bonaire.

Bel is inmiddels een proces gestart via de VN en UNHCR. Als journaliste is ze heel goed op de hoogte van haar rechten. Haar aanvraag is inmiddels al bijna twee jaar in behandeling. In de tussentijd kan ze het eiland niet af, want dan moet ze

weer opnieuw beginnen. „Ik weet niet hoelang ik dit nog volhoud, maar ik kan het niet aan om dit hele proces weer opnieuw te starten. Het enige dat ik wil is om behandeld te worden als mens, niet als illegaal. Mijn man en ik kunnen in de periode dat we hier toch zijn het eiland van dienst zijn door gewoon te werken en belasting te betalen, net als ieder ander mens.”

Schorea brengt cd uit

Crisèn Schorea is van alle markten thuis. Ze is cultureel antropoloog, maar vooral bekend om haar onewoman literaire en theatrale optredens. Nu heeft ze ook een muziekalbum geproduceerd onder de titel ‘Morde mi, kome mi’ (bijt me, eet me). De cd is verkrijgbaar bij Mensing’s Caminada en Tera Percussions en kost 25 gulden. Ook is de muziek beschikbaar via digitale platforms zoals iTunes en Spotify.

FOTO COVER CD

‘Meer bewust van mensenrechten’

Van een onzer verslaggevers
WILLEMSTAD - De hulpverlenersorganisaties die samenwerken in ‘Aliansa’, die groep die zich inzet om misbruik van kinderen en huiselijk geweld te bestrijden, wensen een 2019 waarin de bevolking zich meer bewust is van de rechten van de mens waarin vooral kinderen beschermd

moeten worden. „De wens is dat mensen meer klaarstaan om hulp te bieden aan al diegenen die met geweld te maken hebben, aan al diegenen die niet de stem en kracht hebben om zich te verdedigen. De kracht zit hem in een gezamenlijk positief gedachtegoed”, zo eindigt de nieuwjaarswens van Aliansa.

TAX

Fiscale ethiek

Peter Kavelaars

Zo aan het begin van het jaar is het aardig om eens aandacht te besteden aan fiscale ethiek. Sinds de Beps-ontwikkeling is gestart in 2012, is de vraag wat fiscaal wel en niet aanvaardbaar is in

een sterk toenemende belangstelling komen te staan. Het behoeft geen betoog dat dit een goede ontwikkeling is. Het is tegelijkertijd ook een heel lastig onderwerp. De meningen daarover van deskundigen onderling en ook van belastingplichtigen onderling - kortom van ons allen - lopen niet zelden ver uiteen. Het is ook een illusie dat er ooit één mening over komt. Dat is ook niet nodig. Maar het is wel zaak dat een groot deel van de maatschappij op een vergelijkbare lijn zit. Het is mijn stellige overtuiging dat door over fiscale ethiek te discussiëren, men tot een dergelijke algemene lijn kan komen die door het overgrote deel van de belastingplichtigen wordt gedeeld.

Twee voorbeelden van voor velen herkenbare fiscale kwesties. We kennen het allemaal wel. Uw witte huis moet worden geschilderd. Of het zwart kan? Anders gezegd: wilt u als huiseigenaar een bonnetje of rekening hebben? Nou dat hoeft niet denk je dan, want je kunt met dat bonnetje toch niets. Dus doe maar zonder. Prima, aldus de schilder, dat scheelt u de omzetbelasting. Maar waarom zou dat omzetbelasting schelen? De schilder is ondernemer en moet toch gewoon omzetbelasting in rekening brengen? Of hij daar nu wel of geen rekening voor verstrekt. Tja, dat klopt. Maar zonder rekening valt er in zijn administratie voor de fiscus niets te controleren; dus ook die omzetbelasting niet. Wie zit hier nu fout? U, de schilder, of beiden. Sommigen zullen alleen de schilder aanwijzen: hij is immers de belastingplichtige ondernemer die de belasting in rekening moet brengen. U bent alleen de afnemer en speelt in dit verband geen enkele fiscale rol. Anderen zullen menen dat u net zo hard meewerkt aan deze fraude - dat is het immers - want u stelt de schilder in staat te frauderen. Het levert u, stel, 1.000 gulden op.

Een heel ander voorbeeld: we lazen onlangs dat Shell, hoewel het zeer winstgevend is, in Nederland geen belas-

ting betaalt. Rara hoe kan dat: fraudeert Shell er lastig op los? Nee, natuurlijk niet. Shell kan door handig gebruik te maken van de fiscale regels in Nederland, in andere landen en van belastingverdragen, de fiscale

winst sterk beperken ten opzichte van de commerciële winst. Het zou daarmee kunnen zijn, ik veronderstel maar wat, dat Shell een paar honderd miljoen gulden aan belasting bespaart. Uw bovengenoemd voordeeltje van 1.000 gulden valt er bij in het niet: als Shell honderden miljoenen belasting bespaart, dan mag ik toch wel een schamele 1.000 gulden besparen, zo zal menig belastingbetaler denken. Tja, dat is maar zeer de vraag. In het ‘schildergeval’ is sprake van keiharde fraude. Maar bij Shell niet: het bedrijf past de regels volstrekt correct toe.

Het merkwaardige is echter dat het grootste deel van de belastingplichtigen schande spreekt van hetgeen bij Shell gebeurt, maar er niet veel zijn die zich over u en uw schilder boos maken. Begrijpelijk is het wel: kort samengevat in Calimerotaal: zij zijn groot en ik is klein. Maar kloppen doet het niet. Er is daarnaast natuurlijk ook nog een heel ander aspect: de rol van de overheid. Bij de schilder is het risico dat deze fraude zich voordoet groter naarmate de overheid minder controleert. De pakkans is veelal heel klein. In Nederland is de gemiddelde controlefrequentie voor ondernemers gezakt tot eens in de 40 jaar! Hier rust een zware verantwoordelijkheid op de overheid die deze kennelijk niet neemt en daardoor bijdraagt aan de ondermijning van het fiscale stelsel. Maar dat geldt in mijn voorbeeld ook in de verhouding tot Shell: de overheid als wetgever dient ervoor te zorgen dat bij een bepaalde (commerciële) winst ook een redelijke belasting is verschuldigd. Belastingheffing moet geloofwaardig zijn. Daar wordt overigens door de wetgever in het Beps-kader wel aan gewerkt.

Tot zover deze eerste fiscale-ethiekles: ter overdenking. Ik beoog dit jaar er nog een paar maal op terug te komen.

Peter Kavelaars is hoogleraar aan de University of Curaçao en aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, alsmede partner bij Deloitte.